

Hallitus Styrelse
Puheenjohtaja - Ordförande
Gun Holmström
Korkeavuorenkatu 8 C 18
00120 Helsinki 12
puh.90-631828
Vara.puh.joht. - Viceordf.

Marja-Liisa Koivunen
Nuijatie 5 C 34
01650 Vantaa 65
puh. 90-845639

Sihteeri - Sekreterare

Anita Soinjoki
Suonotkontie 4 A
00630 Helsinki 63

Tapani Koivunen
Nuijatie 5 C 34
01650 Vantaa 65
puh. 90-845639
Rahastonhoitaja - Kassör

Liisa Remes
Vapaalantie 80
01650 Vantaa 65

POSTISIIRTOTILI - POSTGIRO
424 54 - 7

CHESSIE - lehti

Toimitus
c/o Holmström
Korkeavuorenkatu 8 C 18
00120 Helsinki 12
puh. 90-631828

ILMOITUKSET - ANNONSER

1/1 sivu - sida mk 50:00
1/2 sivu - sida mk 30:00

1/4 sivu - sida mk 20:00
Rivi-ilmoitukset-Radannonser
mk 10:00/kolme riviä-tre rader

Gun Holmström:

Kevätkausi on alkanut mukavasti. Haluaisinkin heti kättelyssä onnitella niitä chessien omistajia joiden koirat ovat saaneet tänä vuonna ensimmäisen serttinsä eli urokset Duckling Lover av K. om. Mervi Silvennoinen, East of Eden av K. om. Olavi Laakko sekä narttu Early Morning av K. om. Irma Koponen. Nyt alkavat sitten harjoitukset taippareihin ja ja jälkikokeisiin jotta vielä kevään aikana saataisiin ne tärkeät kospalkinnot.

Toivon mukaan kaikki muistavat merkitä "Chessietreffit-viikonlopun" 31.7 - 1.8. allakkaan. Vietämme silloin leirielämää Taipalsaarella. Kerhon vuosikokous pidetään myös silloin. Kerho tuottaa tämän vuoden tuomarin Ruotsista. Hän on Marianne Nilsson, kennel Vättlestugan. Seuraavassa lehdessä kerrotaan lisää treffeistä.

Lehti kaipaa edelleen hyviä valokuvia. Tässä numerossa kuvia on hyvin vähän johtuen osittain tilanpuutteesta, osittain kuvapulasta. Auttakaa hyvät ihmiset! Toivoisin myös lisää "juttuja" eli artikkeleita ja pakoita jäseniltämme. Kertokaa myös mistä haluaisitte lukea - yritän täyttää toivomuksianne.

PAUKKUNOUTAMINEN

Monen hyvän metsästyskoiran annetaan jatkuvasti "paukkunoutaa". Toisin sanoen koira lähtee laukauksesta noutoon, ennenkuin se on saanut käskyn. Tämä käy tietysti hienosti, jos olet esimerkiksi fasaaninmetsästäjä. Sorsastajille tästä on kuitenkin suuri haitta. Sorsat lentävät usein pareittain tai parvissa ja koira, joka syöksyy veteen joka kerta kun laukaus pamahtaa on varsinainen riesa. Tämä pätee varsinkin jos alueella on useampia metsästäjiä koirineen. Metsästäjää, jonka koira jatkuvasti noutaa myös naapurin sorsat, tuskin monta kertaa pyydetään joukkoon mukaan. Myös metsästyskokeissa vaaditaan, että koira odottaa käskyä ennenkuin lähtee noutoon. Jopa taipumuskokeissa vähennetään pisteitä "paukkunoutamisesta".

Tavallisesta pyykkinarunpätkästä (n.1,5m) tulee hyvä 'luistohihna' joka pujotetaan koitan kaulapamnan alta. Solmitaan ensin hihnan toiseen päähän lenkki kädensijaksi jotta hihna pysyisi tukevasti kädessä. Käsketään koira sivulle istumaan, pidetään hihnasta kiinni ja heitetään "dummy" (noutoesine) tasaiselle nurmikolle. Kun koira yrittää syöksyä dummyn perään, nykäiset hihnasta ja komennat koiran uudelleen istumaan. Vasta sen jälkeen kun koira on malttanut kuunnella sinua ja istunut aivan lyhyen hetken, irrotat hihnan ja käsket koiran tuomaan dummyn. Alussa vaaditaan vain muutaman sekunnin istumista ennen käskyä mutta pikkuhiljaa voit odottaa vaikkapa pari minuuttia. Kun koirasi on jo aika varma paikallapysyjä voit joskus tehdä niin, että itse haet heitetyn dummyn takaisin. Kun olet niin pikällä että et enää tarvitse hihnaa avuksi vaan koirasi odottaa rauhallisena noutokäskyä ennenkuin se lähtee noutoon, voit siirtyä käyttämään kuollutta riistaa. Ensimmäisillä kerrolla on kuitenkin hyvä taas turvautua hihnaan, koska riista on huomattavasti enemmän koiraakiihoittava kuin dummyt. Sama koskee tietysti myös sitä vaihetta kun mennään elokuun 20nä päivänä tuhansien muiden metsästäjien joukkoon kaislikkoihin onnea ja taitoja kokeilemaan. Sinä päivänä on monen koiran koulutus pilattu. Metsästyksen alkupäivinä on hyvä pitää koira kytkettynä noutojen välillä. Jos olet harjoitustilai-

jatkuu siv. 18

NOUTAJAMANIA

Jokaisella on suosikki koulutusmenetelmänsä. Meillä kotona käytetään kolmen tavallisen koulutusmenetelmän yhdistelmää - vanhaa tuttua menettelyä jota metsästyskoirien kouluttajat kutsuvat pakottamiseksi, tottelevaisuuskouluttajien käyttämää oikaisu- ja hanhien keskuudessa hyvin suosittua leimautumista.

Meillä on todettu että leimautuminen on kaikkein sopivin ja tuoksia tuottavin menetelmä. Sen avulla Clipper on opettanut minulle kaikenlaista hyödyllistä.

Hän on opettanut minut leikkimään noutamista olohuoneessa, tv-huoneessa, ruokasalissa, makuuhuoneessa ja eteisessä. Olisin kyllä oppinut leikkimään sitä muuallakin, mutta sen useampia huoneita meillä ei ole.

Clipper on myös opettanut minut nukkumaan omalla vuoteen puolellani. Valitettavasti Clipper ei ole erityisen hyvä laskeamaan murtolukuja joten ensin hän vaati itselleen 7/8 vuoteesta. Nykyään hän jättää minulle puolet. Tosin hän nukkuu keskellä sänkyä joten minulle jää kaksi neljänestä, yksi Clipperin molemmiin puoliin.

Se mikä alunperin sai Clipperin yrittämään vuoteeseen pääsyä oli halu säilyä ehjänä. Joudun nousemaan kolme kertaa yössä päästääkseen Parin ulos ja kompastellessani pimeässä ovelle Clipper huomasi että lattia nukkumapaikkana oli uskomattoman vaarallinen tassuille ja hännälle. Heidi oli jo vaatinut itselleen vuoteen alla olevan tilan ja siitä huolimatta että kukaan toinen ei ollut sitä mieltä että mäyräkoira tarvitsee "king-size" - kokoisen alueen Clipper hyväksyi täysin Heidin vaatimukset. Heidin voimakkain peruste oli suu täynnä teräviä hampaita.

Olen aina ollut sitä mieltä että koiran nukkuminen vuoteessa on anteeksiantamatonta joten Clipperillä oli aikamoinen urakka edessään. Hän suoriutui tehtävästään taidolla kuten ammattimaisen kouluttajan tuleekin.

Alussa hän hiipi vuoteeseen vasta kun olin syvässä unessa. Näinollen minut ohjelmoitiin tajuttamana ollessani jakamaan vuoteeni hänen kanssaan. Tämän jälkeen hän tuli juuri kuin olin nukahtamaisillani, jolloin tuskin huomasi mitä tapahtui. Päästyään niin pitkälle että kävi jalkopäähän nukkumaan ollessani

jatkuu siv. 19

ei ole koiraa karvoihin katsomista

- vai onko ?

JANET + DAN
HORN

Kuva: L.Luomanen

Chesapeakehahdemnoutajan rotutyypin erikoispiirteistä ehdottomasti tärkeimpiä on aito "Chesapeake turkki". Tämä turkki on lyhyt - missään kohdassa se ei ylitä 4,5 cm - ja hyvin tiheä. Mitä tiheämpi turkki on, sitä pystymmässä se on - ainakin silloin kun se on niin lyhyt kuin rotumääritelmä edellyttää. Turkki on lisäksi 'kaksinkertainen'; päällyskarvan tulee olla melko karkealaatuinen suojatakseen koiraa kenttä- ja vesityössä sääolosuhteita vastaan. Pohjavillan tulisi olla hyvin tiheä, pehmeä ja villainen. Se ei läpäise vettä ja se suojaa kaikenlaisia sääolosuhteita vastaan. Kun tämänlaatuista turkkia kevyesti painelee, se nousee heti uudelleen ja näin ollen tuntuu siltä kuin painelisi esimerkiksi vaahtomuovia.

Turkki ei kuitenkaan koostu yksinomaan kahdesta erityyppisestä karvanlaadusta. Peitinkarvan pigmenttieroavaisuudet vaikuttavat myös karvan laatuun. Karvan alaosassa on hyvin vähän pigmenttiä ja se on tasaisesti levittynyt ilman "klimpejä". Tämän takia karvan alaosa tuntuu pehmeämmältä ja villavammalta kuin karvan yläosa. Karvan yläosassa on enemmän pigmenttiä, joka antaa karvalle karkeamman koostumuksen. Tämä karkea ja vedenpitävä karvanlaatu on myös syynä rodun ainutlaatuisen kuloheinän (deadgrass) väriin. Ruskean värin eri sävyt antavat Chesapeakeille oivan valeasun syyspelloilla, kaislikoissa ja soilla, oli se sitten tumma tai vaalea. Tämä väri on tyyppiltään samanlainen kuin n.s. "agouti pattern" joissakin eläinlajeissa, tai koirien "riistanväri".

Koirilla tulee olla peitekarva, jossa pigmenttiä on kärjessä enemmän kuin tyvässä, sekä pehmeä, villava ja tiheä pohjavilla. Ainoastaan tällainen turkki pitää koiran aina kuivana. Lyhyen turkin tulisi peittää koko runko ja sen tulisi olla paksu myös kyljissä ja reisissä. Pitkä pehmeä karva (sellaista ei ole vielä pohjoismaissa näkynyt) on koiralle haitaksi metsässä ja vedessä sekä erikoisesti silloin kuin koira työskentelee lumessa tai jäisessä vedessä. Lyhyt, sileä ja kova turkki, josta puuttuu alusvillaa ei suojele koiraa ja on yhtä vähän toivottu ja rodulle epätyypillinen. Chesapeake turkki ei muistuta Kultaisen noutajan, Pointterin, Labradorin tai minkään muun rodun turkkia. Jokaisella koiralla tulisi olla rodulleen tyyppillinen turkki. On tietysti variaatioita eri hyvänturkkisten Chesapeakeiden karvanlaaduissa, mutta näiden koirien turkki ei koskaan muistuta minkään muun toisen rotuisen koiran turkkia.

MENNÄÄN NÄYTTELYYN

Näyttelyitä on Suomessa erilaisia. Isoissa kansainvälisissä näyttelyissä jaetaan kansainvälinen sertifikaatti eli CACIB. Kansalliset näyttelyt voivat olla joko kaikille roduille tarkoitettuja tai niin sanottuja erikoisnäyttelyitä jollekin rodulle tai roturyhmälle.

Jotkut näyttelyt ovat kokopäivän näyttelyitä, joistakin (drive-in) saavat kaikki muut paitsi rotunsa parhaaksi tulleet, poistua heti arvostelun jälkeen.

Näyttelyistä tiedotetaan Suomen Kennelliiton jäsenlehdessä hyvissä ajoin ennen ilmoittautumisajan umpeenmenemistä. Ellet ole SKL:n jäsen voit kysellä tietoja näyttelyistä kerhon puheenjohtajalta tai sihteeriltä.

Näyttelyyn ilmoittaudutaan yleensä Suomen Kennelliiton kaavakkeella. Kaikki tiedot koirasta otetaan koiran rekisterikirjasta. Koiran kasvattaja on se henkilö joka omisti koirasi emon kun ostit pennun. Koiran tulee olla rokotettu penikkatauti vastaan ja rokotuspäivämäärää kysytään lisäksi kaavakkeessa. Aikaisemmat koetulokset ja/tai sertifikaatit tulee myös ilmoittaa.

Jos koirasi on täyttänyt 8 kk mutta ei vielä (näyttelypäivänä) 15 kk ilmoitat sen nuorten luokkaan.

15 kk täyttäneet koirat ilmoitetaan avoimeen luokkaan (lukuunottamatta Suomen muotovaliot ja veteraanit).

Valioluokkaan ilmoitetaan kaikki Suomen muotovaliot (= 3 x sert. + koe-palkinto).

Veteraaniluokkaan saavat osallistua kaikki 7 vuotta täyttäneet koirat. 7-vuotias koira voidaan myös ilmoittaa avoimeen luokkaan, jolloin sillä on mahdollisuus siirtyä voittajaluokkaan edellyttäen että se on saanut ensimmäisen palkinnon.

Käyttö- ja erikoiskäyttöluokkaan osallistujilta vaaditaan määrätty koe-palkinnot .

Koirat arvostellaan luetteljärjestyksessä. Nuorten ja avoimen luokan koira joka laatuarvostelussa saa 2. tai 3. palkinnon, 0 tai EVA:n (ei voida arvostella - esim. ontumisen takia) saa heti kehäsihteeriltä arvostelulipukkeensa ja näyttely on sen kohdalta sillä kertaa ohi.

1. palkinnon saaneet nuorten luokan koirat kilpailevat keskenään nuorten kilpailuluokassa. Tässä koirat sijoitetaan paremmuusjärjestykseen ja tuomari voi harkintansa mukaan antaa parhaalle koirille kp:n (kunniapalkinnon).

Kunniapalkinnon saaneet nuortenkilpailuluokan koirat ja avoimen luokan 1. palkinnon saaneet koirat kilpailevat voittajaluokassa keskenään. Tämän luokan voittajalle voi tuomari antaa 'sertin' eli sertifikaatin mikäli hän ka tsoo sen olevan tämän palkinnon arvoinen. Jos voittajaluokan paras koira saa sertin voi tuomari jakaa luokan 2.lle, 3.lle j.n.e. koirille SA:n (sertifikaatin arvoinen). Koira, jolla on jo ennestään 1 tai 3 serttiä mutta jolta puuttuu vaadittavat koepalkinnot osallistuu voittajaluokan tilasta SA-luokkaan, edellyttäen, että se on saanut kyseisessä näyttelyssä avoimen luokan ykkösen tai nuorten kilpailuluokasta kp:n. Sertifikaatit ja SA:n saaneet koirat jatkavat RP-luokkaan (rotunsa paras-) jossa urokset ja nartut kilpailevat yhdessä. Luokassa sijoitetaan yleensä viisi koira joista voittaja on Rotunsa Paras.

Jos näyttely on kansainvälinen voi tuomari jakaa parhaalle urokselle ja parhaalle nartulle CACIBin. Myös toiseksi paras uros ja narttu voivat saada varaCACIBin jos tuomari näin päättää.

Kaikki rotunsa parhaat koirat ovat näyttelyissä velvoitettuja osallistumaan ryhmäkilpailuihin. Chessie kilpailee siis vielä näyttelyn parhaan lintukoiran arvosta. Ryhmävoittajien keskuudesta valitaan näyttelyn paras eli Best In Show.

+ + + +

Jotta koirasi olisi mahdollisimman edukseen näyttelykehässä, opeta se ravaamaan vasemmalla sivullasi. Totuta se näyttämään hampaansa nostamalla sen huulia. Koiran suu tulee silloin olla kiinni. Totuta se myös siihen, että vieraat ihmiset saavat 'tutkia' sitä koskettamalla sen päätä ja korvia ja painamalla kevyesti sen selkää. Koirat aristavat usein kun niiden takapäähän kosketaan, joten on hyvä totuttaa koira siihen, että esim. sen häntään kosketaan. Koiran tulisi seistä kun tuomari tutkii sitä.

Tämä kaikki ei ole ollenkaan vaikeaa ja pidä mielessä, että useimmat ensikertalaiset eivät ole harjoitelleet laisinkaan ja silti pärjäävät melko mukavasti.

Muuta sinun ei tarvitsekaan tehdä ennen näyttelyä. Äläkä missään tapauksessa pese koiraasi ennen näyttelyä. Chessien karva kuuluu olla rasvainen!

Jos koira tuntuu likaiselta voit hუhdella sitä pelkällä vedellä noin viikkoa ennen näyttelypäivää.

+ + + +

Näyttelypaikalla ilmoitat ensin oman sukunimesi toimitsijalle, jolta saat numerolappusi. Sitten menet eläinlääkäriin. Eläinlääkäri tarkistaa rokotustodistuksen ja koirasi. Tämän jälkeen sinun kannattaa ostaa näyttelyluettelo. Tarkista heti siitä missä kehässä koirasi arvostellaan ja mene sen välittömään läheisyyteen odottamaan vuoroasi hyvissä ajoin ennen arvostelun alkamista. Seuraa muiden koirien arvostelua hetken aikaa, jotta tietäisit mitä sinua ja koiraasi odottaa kun tulee teidän vuoronne. Kun vuoroosi tulee kehäsihteeri kutsuu sinua numerollasi. Seuraa tarkoin kehäsihteerin ja tuomarin ohjeita. Älä poistu arvostelusi jälkeen kehänlaidalta ennenkuin koko rotu on arvosteltu loppuun.

Jos koirasi arvostelulipukkeeseen on merkitty kunniapalkinto, se on oikeutettu saamaan palkintoesine. Sinun pitää itse hakea se toimistosta. Palkintoesineitä ei lähetetä jälkepäin.

L Y K K Y Ä T Y K Ö

Gun Holmström

Rotumääritelmä

CHESAPEAKELAHDENNUOAJA

FCI:n hyväksymä 11.10.1967

(Käännös SKL-PKK:n hallituksen hyväksymä 1.11.1977)

Amerikkalainen rotu

Yleisvaikutelma - Valpas, iloinen, älykäsilmäinen ja sopusuhtainen metsästyskoira. Karvan laatu erityisen tärkeä, koska koiraa käytetään metsästyksessä kaikissa sääolosuhteissa, myös lumessa, jopa jäissä vesissä. Karkean peitinkarvan sekä villaisen pohjakarvan rasvaisuus estää kylmän veden pääsyn iholle ja nopeuttaa myös kuivumista. Karvanlaatu, syksyistä kuloheinää muistuttava väri ja yleisvaikutelma ratkaisevat paremmuuden arvosteltaessa samanarvoisia koiria.

Pää - Kallo leveä ja pyöreä, otsapenger loiva, kuono keskipitkä, suippeneva mutta ei terävä. Korvat pienet, melko korkealle kiinnittyneet, vapaasti riippuvat. Korvalehti keskipaksu. Huulet ohuet ja kuivat. Silmät keskikokoiset, kirkaat, kellertävät, kaukana toisistaan.

Kaula - Keskipitkä, lihaksikas ja voimakas.

Runko - Lavat voimakaslihaksiset, viistot, saalien vapaat liikkeet. Rinta voimakas, syvä ja leveä, rintakehä pyöreä ja syvä. Runko keskipitkä, ei liian lyhyt. Selkä lyhyt ja voimakas, samoin lanne. Selkä ei saa olla köyry, pikemminkin se vaikuttaa hieman painuneelta. Vatsaviiva melkoisesti ylösvetäytynyt. Lantio yhtä korkealla tai hieman korkeammalla kuin säkä ja yhtä vahva kuin etuosa. Takaosa erityisen voimakaskoska se toimii voimanlähteenä uudessa.

Raajat - Keskipitkät, suorat, vankkaluiset ja lihaksikkaat. Välikämmen keskimittainen, hieman taipuva. Välijalka samoin keskipitkä. Käpälät melko isot, pitkät ja voimakkaat. Varpaat hyvin kaareutuneet ja tiiviit. Eturaajojen kannukset saa poistaa ja mahdolliset takaraajojen kannukset on poistettava.

Häntä - Tyvestä melko paksu, keskipitkä, uroksilla 31-38 cm, nartuilla 28-36 cm. Lyhyehköt hapsut hännässä ja takaosassa sallitaan.

Karvapeite - Tiheä ja lyhyt, ei yli 4 cm. Aluskarva hienoa, tiheää ja villavaa. Päässä ja raajoissa karva erittäin lyhyttä ja suoraa. Aaltomaisuutta sallitaan ainoastaan niskassa, lavoissa, selässä ja lantiossa.

Väri - Kaikki vivahteet haalistuneesta kuloheinän ja kaarnan väristä tummaan ruskeaan mahdollisia. Valkoinen täplä rinnassa ja varpaissa sallitaan, mutta yksivärisuus toivottava.

Koko - Säkäkorkeus: urokset 58-66 cm, nartut 53-61 cm, paino: urokset 29-34 kg, nartut 25 - 29 kg.

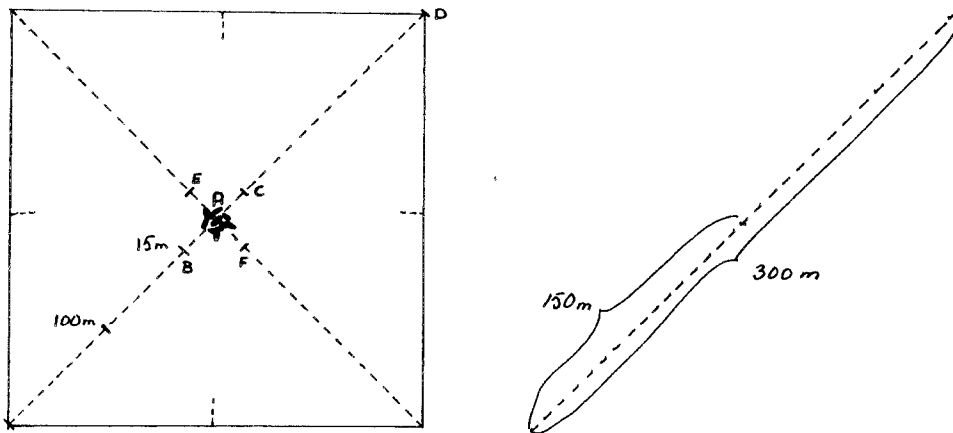
Hylkäävät virheet - Ala-, ylä- tai epätasainen purenta. Kannukset takajaloissa. Musta väri. Valkoinen väri muualla kuin rinnassa ja varpaissa. 4,5 cm pitemmät hapsut hännässä tai raajoissa. Kihara tai kihartuva karva. Epätavalliset yksilöt.

OHJAUKSESTA

LINJANOTTO

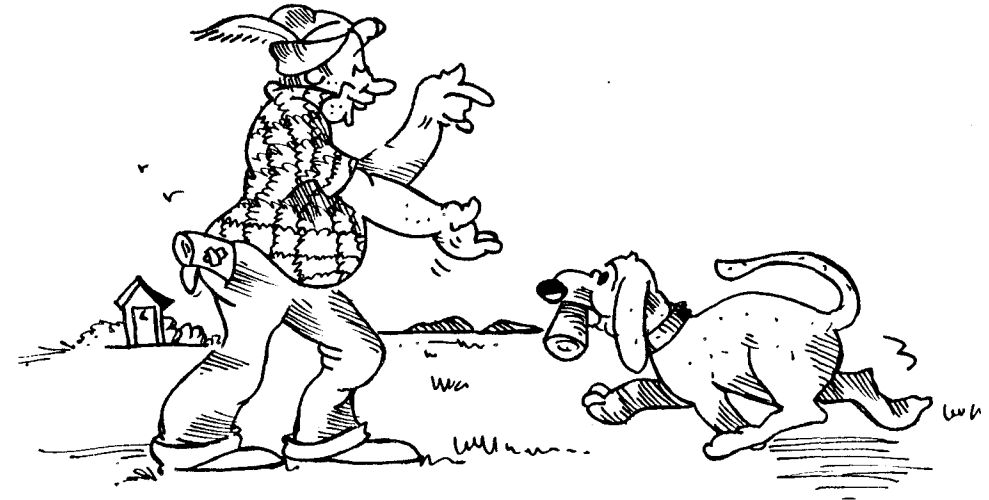
Koirien liian lyhyt eteneminen ohjatuissa noudoissa ja pitkissä markeerauksissa on monen noutajaharrastajan kompastuskivi kokeissa ja käytännön metsästyksessä. Jos koirasi on tyypillinen se markeeraa linnun oikein hyvin tutulla etäisyydellä. 50 m on usein yläraja. Jos kuitenkin ammut linnun, joka lentää vielä 150 m ja koirasi edelleen etenee vain 50 metriä ja jos vielä hyväksyt tämän koirallesi ylärajaksi, silloin et todellakaan osaa käyttää noutajaasi oikein hyväksesi. Tällainen ongelma on kuitenkin helposti korjattavissa.

On kasi syytä siihen miksi koirasi ei etene tarpeeksi pitkälle. Koirat ovat tottumustensa orjia ja ne luottavat 95%-sti nenäänsä ja vain 5%-sti näkönsä etsiessään riistaa. Voit opettaa koirasi tekemään pitkiä noutoja ja käyttämään näköään enemmän. Ota yhdeksän valkoista 'dummy' mukaan ja mene sopivalle (hiekk-)kentälle. (Kentän läpimitta noin 300 m.) Käske koiraa istumaan ja 'paikalle'(B) ja mene noin 15 m päähän koirasta.

Pudota siihen paikkaan - siis keskelle kenttää (kuva:A) - kaikki Yhdeksän dummy yhteen pinoon siten että koirasi koko ajan näkeen mitä teet ja mihin dummyt putoavat. Mene nyt takaisin koiran luo, osoita sille oikealla kädellä pinoa ja anna sille käsky 'eteen'! Ellei koira tajua mistä on kysymys, siirry sen kanssa n. 8 m lähemmäksi dummypinoa ja yritä uudestaan. Toista kunnes koira oivaltaa mistä on kysymys. Heti

kun se ymmärtää, kehu sitä maasta taivaaseen vaikka se olisikin suorittanut vain viiden metrin noudon. Mene nyt takaisin kymmenisen metriä ja yritä uudelleen. Koira tajuaa tämän nopeasti ja vilkuileekin pinoa jo heti kun panet sen sivulle istumaan ennen noutokäskyä. Se käyttää nyt silmiään nenänsä tilasta. Tarkoitus on, että lisäät matkaa vähän 5 - 10 m jokaisen täydellisesti onnistuneen noudon jälkeen. Jos koira käyttäytyy epävarmasti mutta onnistuu tehtävässään, pysy samassa paikassa kunnes koiran suoritus on aivan varma. Tämän jälkeen voit taas lisätä etäisyyttä hiukan.

Koska ensimmäiset noudot ovat hyvin lyhyet, voit alussa tehdä niitä noin 10 päivässä. Sitä mukaan kun tehtävät vaikeutuvat ja etäisyydet kasvavat niiden määrä tulee vähentää, jotta koira ei kyllästyisi. Siinäpä se. Olet uhrannut 15 min. ja koirasi on jo alkanut noutaa pidemmiltä etäisyyksiltä kuin mihin se oli tähän mennessä tottunut. Tämän lisäksi se käyttää nyt myös silmiään.

On erityisen tärkeää, että dummyt ovat joka kerta täsmälleen samassa paikassa keskellä kenttää. Sitä mukaan kun lisäät etäisyyttä dummypinoon, pysyt koko ajan täsmälleen samalla linjalla. Näin koira tottuu otamaan saman linjan joka kerta. Koska koira on - niinkuin jo todettiin - tapojensa orja, se tulee nyt suurella varmuudella juoksemaan tutun kaavan mukaan ja voit lisätä matkaa n. 180 metriin asti. Muista kun aluksi valitset kentän, että sen täytyy olla riittävän iso - läpimitaltaan vähintään 300 m.

Tähän asti olet harjoitellut joka kertaa täsmälleen samalla linjalla ja koirasi suorittaa nyt suurella varmuudella n. 150 m noutoja. Aloita nyt koko homma uudestaan (15 m) mutta päinvastaisesta suunnasta (kuva:C). Voit todennäköisesti edetä nopeammin kuin aikaisemmin mutta pidä kuitenkin huolta siitä, että koirasi suorittaa tehtävänsä oikein ja varmuudella. Kun koira hallitsee tämän (150 m) ja edellisen linjan, siirry kohtaan E j.n.e.

SOKKONOUDOT

Seuraava askel on yhden dummyn laittaminen "pinoon" - edelleen täsmälleen samalle paikalle kuin ennenkin mutta nyt ennenkuin koira tuodaan paikalle. Tämä on nyt sen ensimmäinen 'sokkonouto' jolloin sen täytyy luottaa a) siihen, että antamasi linja on oikea b) omiin silmiin. Tämän vuoksi dummyn tulisi olla valkoinen tai ainakin vaalea. Matkan tulisi alussa olla lyhyt. Lisää etäisyyttä ja vaihda sen jälkeen suunta edellisen kaavan mukaan. Nyt koirasi luottaa sinuun ja antamaasi linjaan - tällä kentällä. Siirry nurmikolle ja aloita uudestaan. Älä etene liian nopeasti!

Kun koirasi hallitsee tehtävänsä nurmella voit varovasti siirtyä helpoon metsämaastoon. Tässä vaiheessa on hyvä käyttää apuria, joka tar-

peen tullen voi heittää markkeerauksen siihen kohtaan missä dummy on. Jos näyttää siltä, että koira menettää itseluottamuksensa. Apurin tulisi kuitenkin pysyä piilossa. Siirry myös takaisin tummiin dummeihin ja vaihda vähitellen riistaan.

LINJANOTTOA VEDESSÄ

Hyvät vesinoudot ovat tärkeitä kokeissa. Linjanotto vedessä on vaikeata ja sen opettaminen vaatii aikaa ja kärsivällisyyttä. Älä uneksikaan opetuksen aloittamisesta ennenkuin koirasi hallitsee sen täysin maalla.

Olet oletettavasti leikkinyt paljon koirasi kanssa vedessä. Olet harjoitellut pitkiä markkeerauksia, olet antanut koirasi paukunoutaa. Olette pitäneet hauskaa vedessä ja koirasi odottaa jo noutotehtävää kun lähes tyttö rantaa. Ellei koirasi ole saanut pitää vedessä hauskaa sinulla tulee olemaan vaikeuksia kun aloitat 'linja-koulutuksen'. Yleisesti ottaen noutajat rakastavat vettä mutta kun niiden pitää noutaa jotain, jonka pudotusta eivät ole nähneet, ne eivät ensiksi ymmärrä mitä niiltä vaaditaan.

Käytä pientä lampea, ota koirasi vesirajalle ja käske sitä istumaan ja paikalle. Olet jo etukäteen heittänyt valkoisen dummyn noin 10 metrin päähän. Koira ymmärtää jo hyvin käskyn 'eteen', näkee dummyn ja noutaa sen. Lisää etäisyyttä joka kerta ja anna myös koiran juosta lyhyt matka ennen veteenmenoa.

Älä harjoittele liikaa yhdellä kertaa, etene kuten maanoudoissakin ja lopeta aina leikkimällä hetken. Pikkuhiljaa annat koiran uida harvan kaislikon läpi ja myöhemmin sijoitat dummyn vastakkaiselle rannalle.

Linjan ottamisen opettaminen koiralle vie aikaa mutta on mielenkiintoista puuhaa. Parhaisiin tuloksiin tullaan kuitenkin koko ajan hitaasti edeten.

Lähdekirjallisuus

Retriever International, Ron Bernhardt: Retriever Review Time
Helen Fleischmann & Eloise Heller: Basic Training For Your Retriever

Ensikertalaisena koiranäyttelyssä

Sandin ja perheensä kokemukset ennen tammikuun näyttelyä olivat supistuneet vain "perhepiirissä" chessie-treffeillä esiintymiseen. Kun sitten ilmeni, että meidän olisi syytä osallistua todelliseen koitokseen Lahdessa, tuntui meillä kaikilla Kylmät väreet selässä. Olihan kaikenlainen treenaus seisottamisineen ja kävelyttämisineen jäänyt luvattoman vähiin, sillä kaikki olimme nauttineet vapaudesta juosta oman mieleemme mukaan.

Niinpä Sandi-paralle koitti kovat ajat, kun jokainen isäntäväestä vuorollaan koetti saatujen ohjeiden mukaan seisottaa, juokuttaa, tutkia ja tarkastella sitä. Päätimme kuitenkin, että näyttelystä ei saa tulla stressiä senparemmin koiralle kuin meille muillekaan. Yritimme siis rauhallisesti totuttaa Sandia kulkemaan viereillä kiskomatta, seisomaan oikeassa asennossa ja antamaan koskettaa itseään.

Kun sitten koitti sunnuntaiamu, suuntasimme joltisenkin luottavaisin mielin kohti Lahtea ja ennalta hiukan epämukavaksi tietämäämme Centrumin parkkihallia. Luottavaisuutta lisäsi se, että tiesimme tutun joukon Gunnesta ja Anitasta alkaen olevan tukena ja turvana.

Heti sisään saavuttuamme suoritettiin eläinlääkärin tarkastus, joka oli oletettua pintapuolisempi. Tietenkään Sandin, 30-kiloisen vonkaleen, nostaminen tutkimuspöydälle ei sujunut kovin tyylikkäästi, mutta sitä ei onneksi otettu huomioon arvostelussa.

Sitten seurasikin pitkästyttävien vaihe: odottaminen. Koirille ei ollut järjestetty varsinaisia odotustiloja tai koppeja ja niinpä seisoskelimme koirinemme cheseille määrätyn näyttelykehän lähitöllä. Chesestä oli paikalla kaikkiaan 9. Olimme siis varsin näyttävä joukko, ja kaikki koirat käyttäytyivät koko ajan esimerkillisesti.

Chessien vuoro oli näyttelyssä viimeisenä ja niinpä yleisöä ei enää ollut kovin paljon paikalla. Se oli varmaan hyväksi meille ensikertalaisille, sillä saimme tuntuman näyttelyyn varsin koitoisan joukon ympäröiminä. Kun sitten seurasi nuorten luokan esittäytyminen, läksimme Sandin kanssa osuuttamme suorittamaan jalat hiukan tutusten ja annettuja ohjeita muistellen. Tuomari

Gitta Ringvall jaksoi suhtautua niin koiriin kuin esittäjiinkin ystävällisesti, mikä rauhoitti kaikkia asapuolia.

Kun kaikki luokat olivat esiintyneet ja paremmuusjärjestys saatu odottelimme jälleen tuokion. Viimeisenä seurasi nimittäin kasvatatajaluokassa parhaan valinta. Ja kuin päivän huipennukseksi Komsalö-kennel saavutti ensimmäisen sijan!

Palkinnot kainalossa suuntasimme sitten kotia kohti. Väsymys ja jännityksen laukeaminen aiheuttivat sen, että matkaseurue oli varsin hiljainen. Kaikkienensa ensimmäinen näyttely ja sen antamat kokemukset olivat positiivisia.

Pirjo Suominen

Onko noutajasi VENEVARMA ?!

Näin ennen tulevaa metsästyskautta ajattelin että olisi hyvä keskustella hieman metsästäjän turvallisuudesta, josta olen nähnyt kirjoitettavan niin vähän. Ei ole mikään salaisuus että alkoholi ja aseet on tappava yhdistelmä, mutta yhtä vaarallista metsästäjälle voi olla vene ja hermostunut koira varsinkin jos edellisiin liittää raskaan vaatetuksen ja kahluusaappaat. Metsästyksessä veneellä on usein toisarvoinen osa, sitä käytetään vain kuljettaessa piiloon ja sieltä pois. Tästä johtuen vene valitaan väärin perustein, sen kantokykyyn ja merikelpoisuuteen kiinnitetään aivan liian vähän huomiota. Harvoin venettä edes hoidetaan kunnolla. Kun tällaiseen veneeseen otetaan koira, varsinkin sellainen joka ei ole venevarma, kaikkien muiden tavaroiden lisäksi on aivan kuin kerjäksi itselleen ikävyöksiä.

Jos veneesi vastaa ylläolevaa kuvausta ei ole paljoakaan jota voin tehdä hyväksesi. Mikäli kuitenkin tarvitset apua tehdäksesi noutajastasi venevarman luulisin voivani olla avuksi.

Varaa koulutukseen aikaa ennenkuin sää kylmenee, vedä kahluusaappaat jalkaasi ja anna koirasi harjoitella veneeseen menemistä ja siitä poistumista matalassa vedessä nyt, kun veneessä ei ole aseita tai muuta kallisarvoista tavaraa. Otaksun että tässä vaiheessa olet kouluttanut koirasi tarpeeksi hyvin niin että se pysyy sinun sille osoittamalla paikalla. Jollei se vielä tottele "paikalla" - käskyä saat kiltisti aloittaa peruskoulutuksen uudestaan.

Komenna koirasi istumaan rannalla tai laiturilla kunnes itse olet istunut veneeseen. Päätä missä haluat koirasi pysyvän niin että vene on tasapainossa, anna sen sitten vasta astua veneeseen mahdollisimman lähellä kyseistä kohtaa ja aseta se heti makuulle. Tämä on ainoa hyväksyttävä, turvallinen asento koirallesi veneessä. Se saa sen tuntemaan olonsa vakaammaksi ja on todennäköisempää että se mitä veneen ulkopuolella tapahtuu ei kiinnosta sitä niin paljon. Saat itse päättää siitä onko parempi että sinä vai koirasi nousee veneestä ensin. Tärkeintä on että ette kumpikin yhtä aikaa yritä jättää venettä.

Opittuanne veneeseen nousemisen ja siitä poistumisen voit käynnistää veneen moottorin ja antaa koiran tottua meteliin ja täriinään jonka jälkeen voittekin lähteä pienelle ajelulle. Muutamien minuuttien kuluttua koirasi rauhoittuu ja asettuu aloilleen aivan kuten autossakin. **MUUSTA PITÄÄ KOIRA HARJOITTELUSSA!**

Mikäli myös aiot ampua veneestä on hyvin tärkeää että:

A. Koirasi pysyy ehdottomasti paikallaan niin että sinun on mahdollista pitää vene tasapainossa, kun annat koiralle luvan lähteä noutamaan.

B. Molemmat tiedätte miten saada märkä suuri koira, jolla toivoaksemme on lintu suussaan, takaisin veneeseen suuremmista komeuksista.

Minusta on aina ollut hauskaa opettaa koira nousemaan takaisin veneeseen, se ymmärtää miltei heti tarkoituksesi ja sitäpaitsi juuri tämä keino toimii niin hyvin. Sen sijaan että yrität vetää noin 40-50 kg koiran, vettä ja lintua veneeseen päätyen lopulta itsekin veteen, houkuttele noutajasi laittamaan etutassunsa veneen laidalle. Tämä ei vaadi kovinkaan paljon suostuttelemista sillä koirasi haluaa tulla takaisin veneeseen yhtä paljon kuin sinä haluat saada sen sinne. Seiso itse veneen toisella laidalla tasapainon säilyttämiseksi ja vedä sitten koiran niskaa alaspäin aivan pään alapuolelta. Koira jännittää automaattisesti niskansa kättäsi vastaan. Tämä antaa koiralle sen tarvitseman tuen jotta se saisi takajalkiansakin veneeseen mahdollisimman vähällä vaivalla. Tätä voidaan harjoitella ilman venettäkin esimerkiksi laiturin tai uima-altaan reunalla.

Voit varmistaa että sinulla ja koirallasi on turvallinen metsästys/veneilykausi muistamalla pitää silmällä koira veneessä ikäänkuin se olisi pieni lapsi, välttämällä sellaisia asioita jotka saavat sen kiihdyksiin kuten esimerkiksi heittämällä kuvia houkuttelevalla molksahduksella veteen ja tietenkin pitämällä itse pelastusliivejä.

Toivotan teille hyvää, turvallista metsästyskautta!

Ron Bernhardt

käännös Anita Soinjoki

Paukkunoutaminen....

suuksissa ampunut joskus heittojen yhteydessä on koiran helpompi hiltä itsensä tosipaikan tullen.

Jos metsästysporukalla on vain yksi koira on vielä tärkeämpi, että koira komennetaan istumaan paikalle mistä se hyvin voi markkeerata pudotukset. Hyvä koira muistaa kolme jopa neljäkin pudotusta. Jos kuitenkin vain haavoitat linnun on parasta antaa koiran heti syöksyä sen perään jotta sillä olisi mahdollisimman hyvä mahdollisuus löytää sen. Hyvä ja rutinoitu koira tuokin aina haavoittuneet linnut ensin.

Nyt on hyvä aika harjoitella koko kevään ja kesän ajan, syksyn metsästyksiä varten.

Onko koiran omistaja tai haltija vastuussa koiran aiheuttamasta vahingosta, jos koira metsästysaikana on juossut tiellä ajaneen auton eteen ja vaurioittanut sitä?

□ Korkeimman oikeuden ja hovioikeuksien antamille, vastaavanlaisia tapauksia koskeneille päätöksille on ollut yhteistä se että oikeus ei ole pitänyt ilman muuta selvänä sitä että koiran omistajan on autolle syntynyt vahinko korvattava. Oikeudet ovat edellyttäneet koiran omistajan syyllistyneen koiransa vartiointiin laiminlyömiseen jollakin tavoin ennenkuin hänen voidaan tuomita korvaamaan koiran autolle aiheuttama vahinko.

Esimerkkitapauksessa koiran omistaja A. oli ollut metsässä koirineen syyskuussa 1970, jolloin koira oli hypähtänyt metsästä P:n omistaman auton eteen seurauksin että auton oikeanpuoleinen etelokasuoja oli vaurioitunut. P. vaati A:lta korvausta lokasuojan korjauskustannuksista katsoen A:n olevan vastuussa auton- sa korjauskuluista.

Kun A. kieltäytyi P:n vaatimaa korvausta maksamasta haastoi P. hänet kihlakunnanoikeuteen tässä asiassa. Kihlakunnanoikeus katsoi 7.12.1970 julistamassaan päätöksessä P:n auton vaurioituneen kerrotusta syystä mutta hylkäsi P:n nostaman kanteen koska A. ei ollut sillä tavoin laiminlyönyt koiransa vartiointia että hänelle olisi syntynyt velvollisuus korvata koiran aiheuttama vahinko.

P. ei tyytynyt kihlakunnanoikeuden antamaan päätökseen vaan haki siihen muutosta Vaasan hovioikeudessa. Hovioikeus katsoi ettei ollut syytä muuttaa kihlakunnanoikeuden päätöksen lopputulosta katsoen että mainittu vahinko oli sattunut sellaisena ajankohtana jolloin koiria oli metsästyslain mukaan saanut pitää ulkona kytkemättöminä ja kun myös oli jäänyt näyttämättä että koiran omistajalla olisi ollut erityisestä syystä aihetta vartioida koiraansa puheena olevaisten

tapauksen varalta, niin hänen ei katsottu laiminlyöneen koiransa yleistä valvontavelvollisuutta eikä myöskään tuottamussellisesti myötävaikuttaneen vahinkoon.

Hovioikeuden päätös ei ollut yksimielinen vaan eräs sen jäsenistä ilmoitti olevansa eri mieltä seuraavien perustein: Katson A:n laiminlyöneen velvollisuutensa pitää huolta siitä ettei hänen koiransa olisi päässyt aiheuttamaan yleisellä tiellä vahinkoa liikenteelle ja harkitsen oikeaksi, kumoten kihlakunnanoikeuden päätöksen, velvoittaa A:n suorittamaan P:lle auton korjauskustannukset. - P:lle ei myönnetty lupaa hakea muutosta hovioikeuden päätökseen Korkeimmassa oikeudessa.

Koiran omistajan korvausvastuun syntyminen siis edellyttää että sen omistaja tai haltija on laiminlyönyt koiransa valvonnassa noudattaen asianmukaista huolellisuutta tai varovaisuutta estääkseen vahingon syntymisen. Vastuu koiran aiheuttamasta vahingosta syntyy jos vastapuoli pystyy näyttämään että koiran omistajan olisi pitänyt arvata menettelynsä seurauksena olevan vahingon syntymisen.

Toiselta puolen velvoitetaan tieliikenneasetuksessa autoilijaa ajamaan niin varovasti että hän varmasti hallitsee ajoneuvoaan kaikissa ennalta varoittavissa olevissa tilanteissa ketään vaarantamatta.

Tästä syystä onkin autoilijoilla aihetta pitää jahtiaikana silmänsä auki ja ajaa varovasti, silläjäniskoiria on otusta ajessaan täysin kuuro ja sokea kaikelle muulle kuin sille riistalle jota se on ajamassa, juoksipa jänis sitten maantiellä tai sen pientareta pitkin. - Tässä asiassa tuntuu tieliikenneasetus olevan koiraparan puolella.

Noutajamania....

violä täysin hereillä, olin jo niin tottunut siihen että se tuntui täysin luonnolliselta. Loppujen lopuksi Clipper pääsi niin pitkälle että hyppäsi keskelle vuodetta milloin halutti. Tietenkin tiesin täysin mitä hän teki mutta siinä vaiheessa en enää halunnut protestoida koska siihen mennessä Clipper oli niin monin eri tavoin palkinnut minut että halusin innokkaasti täyttää vaatimuksensa. Olen lukenut kaiken tästä menetelmästä kirjoista. Voin todistaa että se todella toimii. Tosin on myönnettävä etten tiedä miten hyvin se toimii koiriin sovellettuna.

Susan Sandberg käännös Anita Soinjoki

TIEDOTUKSIA

TUONTEJA

Suomeen on tuotu kaksi chesapeakelahdennoutaja pentua: uros nimeltään Vättlestugans Kansas ja narttu Vättlestugans Georgia. Pennut ovat samasta pentueesta ja niiden isä on S & N UCH Vättlestugans Cupido ja emä Baptist Corner Chobee Judy. Uros on ruskea ja narttu sedge. Pennut ovat syntyneet 25.1.1982. Pennut tulivat Ruotsista.

CHESSIETREFFIT 1982

Chessietreffit 1982 pidetään 31.7. - 1.8. Taipalsaarella. Näyttelyn tuomariksi tulee Marianne Nilsson (Vättlestugans kennel) Ruotsista. Järjestämme myös taipumustestin ja muuta mukavaa. Lisää chessietreffistä ensi numerossa. Toivomme, että mahdollisimman moni voisi ottaa osaa treffeihin. Varatkaapa y.m. viikonloppu yhdessäolamme varten.

KERHOILTA

Kevään toinen kerhoilta pidetään 26.4. klo. 19.00 os. Tarkk'ampujan- katu 5 C 18, Helsinki.

KENNELUUTISIA

SF MVA, POHJ V-80, V-80 Fridberg av Komsalö on astutettu uroksella East of Eden av Komsalö. Pennut syntynevät toukokuun lopussa.

TAIPUMUSKOKEET

Taipumuskokeista kiinnostuneet pyydetään ottamaan yhteyttä Gun Holmströmiin. Järjestämme yhteisretken keväällä tarkoituksena seurata miten kokeet käytännössä tapahtuu.

JÄLKIKOEHARJOITUKSET

Tulemme järjestämään jälkikoeharjoituksia kevään aikana. Vedämme harjoitusjälkiä Kirkkonummen maastoon. Otamme osaa jälkikokeisiin vielä tänä keväänä. Toivomme vilkasta osanottoa harjoituksiin. Myöhemmin keväällä perustetaan 'harjoitusryhmiä'. Tiedättehän, että kun koira on saanut ensimmäisen sertifiikaatin näyttelystä vaaditaan jälki- tai taipumuskoe-palkinto ennenkuin koira saa kilpaila seuraavista 'ser-teistä'. Valionarvoa varten tarvitaan joko kaksi kakkosta tai yksi ykkönen ym kokeista (molemmat palkinnot samasta koemuodosta).

PENITTI KUOPPAMÄKI

Koiramme - Våra Hundar